

**Stanisław Kalisz
Jan Kulbicki
Henryk Rudzki**

**Matematyka na szóstkę
Zadania dla klasy IV**

**OPOLE
Wydawnictwo NOWIK Sp.j.
2013**

Spis treści

Wstęp	5
1. Liczby naturalne	7
Rachunek pamięciowy	7
1. Liczby a cyfry	7
2. Dodawanie i odejmowanie	8
3. Mnożenie i dzielenie	11
4. Zadania różne	13
Rachunek pisemny	16
5. Dodawanie i odejmowanie	16
6. Mnożenie i dzielenie	17
7. Zadania różne	19
2. Podzielność	23
1. Dzielenie z resztą	23
2. Wielokrotności i dzielniki	24
3. Cechy podzielności	24
4. Zadania różne	26
3. Ułamki dziesiętne	29
1. Wyrażenia dwumianowane	29
2. Dodawanie i odejmowanie ułamków dziesiętnych	30
3. Mnożenie i dzielenie ułamków dziesiętnych przez 10, 100, 1000 itd.	32
4. Zadania różne	34
4. Ułamki zwykłe	37
1. Własności ułamków zwykłych	37
2. Dodawanie i odejmowanie ułamków zwykłych	38
3. Mnożenie ułamka przez liczbę naturalną	39
4. Zadania różne	40

5. Figury geometryczne.....	43
1. Proste i odcinki	43
2. Kąty.....	44
3. Okrąg i koło.....	45
4. Zadania różne	46
5. Prostokąt i kwadrat	49
6. Zadania różne	52
6. Skala i plan.....	55
1. Zadania różne	55
7. Prostopadłościan.....	61
1. Własności	61
2. Pole powierzchni prostopadłościanu.....	61
3. Objętość	63
4. Zadania różne	64
8. Elementy statystyki	67
1. Zadania różne	67
9. Odkrywanie prawidłowości	73
1. Zadania różne	73
10. Zadania zamknięte.....	77
1. Liczby naturalne	77
2. Ułamki zwykłe i dziesiętne	85
3. Figury geometryczne.....	91
4. Elementy statystyki.....	99
Odpowiedzi i wskazówki.....	103

Wstęp

Prezentowany zbiór zadań przeznaczony jest dla uczniów klasy IV szkoły podstawowej. Zawiera 308 zadań otwartych i 140 zadań zamkniętych. Napisany został z uwzględnieniem obowiązującej podstawy programowej z matematyki dla szkoły podstawowej. Dostarcza nauczycielom i uczniom zainteresowanym matematyką treści uzupełniających do podręcznika.

Zadania w książce są zróżnicowane pod względem stopnia trudności. Wiele z nich to zadania problemowe, dość trudne, wymagające pomysłu i cierpliwości, ale możliwe do rozwiązania przez uczniów mających ambicję otrzymania oceny celującej. Są tu również zadania z konkursów matematycznych.

Staraliśmy się, aby treść zadań i ich forma były atrakcyjne dla uczniów oraz przybliżały zastosowania matematyki w życiu pozaszkolnym. Do zadań podane są odpowiedzi.

Niniejszy zbiór zadań może być wykorzystany przez nauczycieli i uczniów na lekcjach matematyki oraz na zajęciach kółka matematycznego w klasie IV. Zachęcamy również uczniów do samodzielnego rozwiązywania zadań zawartych w książce.

Życzymy sukcesów!

Autorzy

Liczby naturalne

Rachunek pamięciowy

1

1. Liczby a cyfry

1. Suma cyfr liczby dwucyfrowej jest równa 16, a cyfra jedności jest o 2 większa od cyfry dziesiątek. Jaka to liczba?
2. Co to za liczba dwucyfrowa, w której suma jej cyfr jest równa 13, a ich iloczyn jest równy 36?
3. Ile jest liczb dwucyfrowych spełniających warunki:
  - a) cyfra dziesiątek jest o 6 większa od cyfry jedności;
  - b) cyfra dziesiątek jest 3 razy większa od cyfry jedności;
  - c) cyfra jedności jest 4 razy mniejsza od cyfry dziesiątek;
  - d) cyfra jedności jest o 4 mniejsza od cyfry dziesiątek.
4. Zapisz:
  - a) liczbę 43 za pomocą pięciu dwójek i działań arytmetycznych;
  - b) liczbę 13 za pomocą pięciu szóstek i działań arytmetycznych.
5. Wypisz wszystkie liczby dwucyfrowe, w których:
  - a) suma cyfr jest równa 4;
  - b) iloczyn cyfr jest równy 12.
6. Wypisano liczby dwucyfrowe, których suma cyfr równa się 9. Jedna z nich ma tę własność, że gdy przestawimy cyfry tej liczby, to otrzymamy liczbę większą o 27 od potrojonej wartości danej liczby. Jaka to liczba?
7. Ile różnych liczb czterocyfrowych można zapisać, używając tylko jednej z cyfr 1 lub 4 albo obu tych cyfr?

- 8.** Znajdź liczbę trzycyfrową, w której:
- a)** cyfra dziesiątek jest o 3 większa od cyfry jedności, a cyfra setek jest o 2 mniejsza od cyfry jedności;
  - b)** cyfra setek jest 2 razy większa od cyfry dziesiątek, a cyfra jedności jest 2 razy mniejsza od cyfry dziesiątek.
- 9.** Cyfrą dziesiątek liczby trzycyfrowej jest 6, cyfra setek jest o 2 większa, a cyfra jedności 2 razy mniejsza od cyfry setek. Jaka to liczba?

2.

Dodawanie i odejmowanie

- 10.** Oceń, czy podane zdania są prawdziwe.
- a)** Suma dwóch liczb parzystych jest liczbą parzystą.
  - b)** Suma liczby parzystej i nieparzystej jest liczbą nieparzystą.
  - c)** Suma dwóch kolejnych liczb parzystych jest liczbą parzystą.

- 11.** W klasie IVa jest 29 uczniów. Dziewcząt jest o 3 mniej niż chłopców. Ile dziewcząt, a ilu chłopców jest w tej klasie?

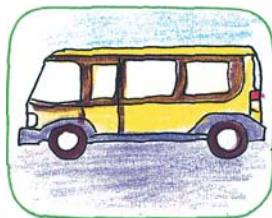
- 12.** Czy liczbę 26 można zapisać jako sumę:
- a)** czterech liczb nieparzystych;
  - b)** pięciu liczb nieparzystych?
- 13.** Znajdź pięć kolejnych liczb nieparzystych dwucyfrowych, których suma jest równa 125.
- a)** Zbadaj, jaką liczbą jest suma pięciu kolejnych liczb naturalnych, z których pierwsza jest parzysta.
  - b)** Zbadaj, jaką liczbą jest suma pięciu kolejnych liczb naturalnych, z których pierwsza jest nieparzysta.

Ułamki dziesiętne

3

1. Wyrażenia dwumianowane

1. Dzieci z klasy IVa oglądały film, który rozpoczął się o godzinie 17^{15} , a skończył się o godzinie 18^{05} . Ile minut trwała projekcja filmu?
2. Działka ma kształt prostokąta o bokach długości 26 m 40 cm i 38 m 70 cm. Ile metrów siatki trzeba na ogrodzenie tej działki?
3. Mama Pauliny jeździła autobusem do miasta po zakupy. Po powrocie sporządziła listę wydatków: zakupy — 56 zł 85 gr, bilet autobusowy w jedną stronę — 4 zł 20 gr, wizyta u fryzjerki — 10 zł, jedna porcja lodów — 2 zł 20 gr. Ile jej zostało pieniędzy, jeśli przed swoim wyjazdem wzięła 100 zł?

4. Kamil kupił: 1 kg 30 dag owoców, 70 dag wędliny, 50 dag margaryny, 2 kg cukru, 1 kg 50 dag pomidorów. Jak ma zapakować zakupy do dwóch reklamówek, aby każda reklamówka z zakupami ważyła tyle samo?

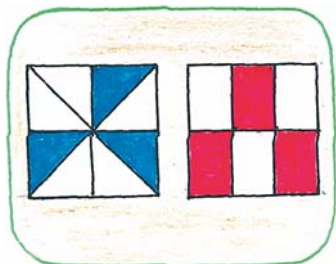
Ułamki zwykłe

4

1. Własności ułamków zwykłych

1. Suma licznika i mianownika pewnego ułamka jest równa 15. Licznik jest o 5 mniejszy od mianownika. Jaki to ułamek?
2. Jakie ułamki o licznikach i mianownikach jednocyfrowych możesz utworzyć z cyfr: 2, 3, 5, 7?
  - a) Wskaż wśród nich ułamki właściwe i niewłaściwe.
  - b) Wskaż ułamek największy i najmniejszy.
3. Napisz ułamek, którego licznikiem jest liczba 36, a mianownikiem największy wspólny dzielnik liczb 144 i 240, i zapisz go w postaci nieskracalnej.

4. Napisz trzy ułamki większe od $\frac{3}{8}$, a mniejsze od $\frac{2}{3}$. Czy można napisać więcej takich ułamków?

5. Napisz trzy ułamki o mianowniku 24, większe od $\frac{1}{4}$, a mniejsze od $\frac{3}{4}$. Uporządkuj je malejąco.

6. Który z ułamków jest większy:

a) $\frac{47}{97}$ czy $\frac{48}{98}$;

b) $\frac{53}{55}$ czy $\frac{45}{47}$?

Porównaj te ułamki bez sprowadzania do wspólnego mianownika.

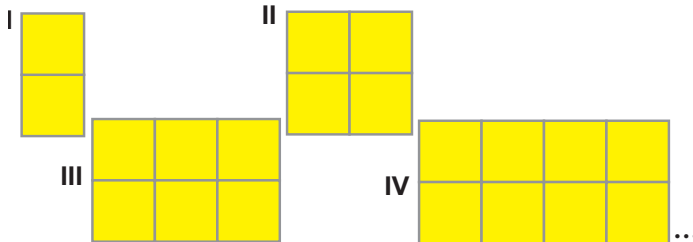
Odkrywanie prawidłowości

9

1.

Zadania różne

1. Do liczb 2, 3, 5, 8 dopisz trzy liczby takie, aby została zachowana prawidłowość.
2. Do liczb 3, 5, 9, 15 dopisz trzy liczby takie, aby została zachowana prawidłowość.
3. Poniższe rysunki przedstawiają figury zbudowane z kwadracików według pewnej prawidłowości.

- a) Jaką prawidłowość zauważyłeś w budowaniu tych figur?
  - b) Dorysuj dwie następne figury zbudowane z kwadracików.
  - c) Z ilu kwadracików zbudowana jest dwudziesta figura?
  - d) Czy potrafisz wzorem zapisać tę prawidłowość?
4. Zauważ, że $2 + 4 = 6 = 2 \cdot 3$
 $4 + 6 = 10 = 2 \cdot 5$
 $6 + 8 = 14 = 2 \cdot 7$
.....
- a) Dopisz kilka takich równości.
  - b) Co zauważyłeś? Jaka występuje tu prawidłowość?
  - c) Zapisz swoje spostrzeżenia w postaci reguły.